

(Есирлий, Черкешлий. Чибуклий и др.) не сж били крупни земевладѣлци. Въ тоя смисълъ много е помогнало „войнишкото“ положение на доста Сливенски села (ололо 10) и развитото въ тѣхъ начело съ Сливенъ *войводство* (излизане съ чета начело съ байракъ и войвода — за отмъщения противъ тия „султани“ или въобще за борба срещу угнетителитѣ — турци).

Безразборно подаряванитѣ по-преди земи, като възмездия за услуги на султана и империята, се отнели съ акта отъ 1839 г. нареченъ танзиматъ (реформа), по силата на който тѣй създаденитѣ крупни земевладѣлци (бейове, паши, аги, „султани“) оставаха само въ придобититѣ си чрезъ покупка земи, а въ замѣна на отчужденото, отрѣждаха имъ се известни пожизнени ренти. съразмѣрно бившитѣ имъ владения.

Въ хорографическитѣ бележки за Сливенско не рѣдко се срѣщаха случаи на заправено заселище край нѣкой турски *чифликъ* или *кѣшла*, отъ български селяни, повикани да работятъ на собственика му — паша или бей, като ратаи срещу храна или срещу даване подъ наемъ земя, която следъ махването отъ тамъ на собственика, чрезъ изкупване отъ него или отъ неговитѣ наследници, е минавала въ тѣхни рѣце.

Освобождението докара нови промѣни въ земледѣлскитѣ имоти. Между българското население се забеляза общо стремление за притежаване колкото се може повече недвижни имоти. Гражданитѣ купуватъ кѣщи, селянитѣ — земя. Това се продължи и при изселването на мѣстнитѣ турци (първо бѣгане на турцитѣ отъ сливенско е презъ 1829 г. месецъ августъ, когато дошли тукъ руситѣ начело съ Дибичъ. Всички турци отъ Сливенъ избѣгали въ — Одринъ или Цариградъ, частъ отъ които поискали да се връщатъ следъ Одринския миръ, въ края на септемврий сжщата година; турцитѣ сж бѣгали и отъ селата презъ сжщата година, поради организираниитѣ въ Сливенъ „волентирски“ чети, които ги тероризували, въпрѣки издадената отъ Дибичъ заповѣдь въ края на августъ, когато влѣзълъ въ Айтосъ, че избѣгалото въ планинитѣ турско население можело безпрепятствено да се върне по мѣстата си; второ бѣгане на турцитѣ въ Сливенъ е срещу Нова година презъ 1878 г., въ който случай се върнали само малка частъ турци, но почнали да се изселватъ скоро следъ окупацията).¹⁾

Презъ ноемврий 1883 г. въ Сливенския окръгъ имало само 11% турци (30% въ Плѣвенския окръгъ). Турскитѣ, тѣй обширни преди чифлици, паднаха въ рѣцетѣ на съседни тѣмъ

¹⁾ Голѣма частъ отъ избѣгалиитѣ изъ Сливенъ турци презъ 1878 г. или по-късно, когато не вземаха войници, сж се настанили най-вече въ Одринъ и Цариградъ. Въ Цариградъ сж или файтонджии, или разкарвагъ съ магарета гуляйджиитѣ край Босфора (главно въ Биюкъ-Дере, Мезаръ Буруну, Юнкяръ-Су и т. н. Тѣ всички съжаляватъ, че сж напуснали Сливенъ и винаги съ въздишка си спомнятъ за него.